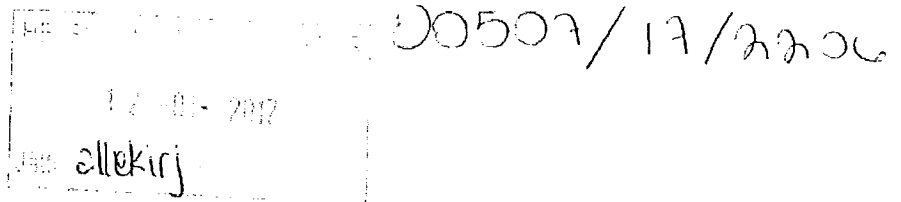

Helsingin hallinto-oikeudelle
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Kunnallisvalitus Vantaan kaupunginhallituksen 28.11.2016 § 37 tekemään päätökseen, jolla hylättiin oikaisuvaatimukseni kaupunginhallituksen 24.10.2016 § 18 suorittamasta Vantaan nuorisopalvelujen johtajan viran vaalista

Täytäntöönpanokiellon hakeminen em. päätöksille

Päätösten sisältö

Vantaan kaupunginhallitus suoritti 24.10.2016 § 18 Vantaan nuorisopalveluiden johtajan viran vaalin, jossa äänin 11-6 virkaan valittiin valtuutettu ja kaupunginhallituksen ja sen yleisjaoston jäsen Riiikka Åstrand. Tein tästä päätöksestä oikaisuvaatimuksen Vantaan kaupunginhallitukselle, joka 28.11.2016 § 37 hylkäsi oikaisuvaatimukseni.

Taustoitusta

Viran edelliselle hoitajalle myönnettiin ero virastaan 1.7.2016. Esittelijänä toiminut apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggroth esitti ensin, että virkaa ei täytetä, mutta kaupunginhallituksessa 6.6.2016 hän muutti esitystään niin, että virka julistetaan hakuun elokuussa 2016. Lisäksi kaupunginhallitus päätti 20.6.2016 § 13 muuttaa viran kelpoisuusehdoiksi 1.8.2016 alkaen soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon sekä käytännössä saavutetun hyvän kokemuksen johtamisessa. Viran hakukuulutus oli mm. Helsingin Sanomissa 7.8.2016 Vantaan uuden logon kanssa. Kuulutuksessa visioidaan tavan mukaan erilaisia asioita, mutta siinä ei mainita viran kelpoisuusehtoja. Mahdollisen hakijan tulee erikseen kirjautua www.tyohaku-sivulle, josta vasta löytyy mm. viran kelpoisuusehdot. Rekrytointi perustuu siihen, että hakija täyttää hakemuksen, mutta miten varmistetaan se, että hakemuksen tiedot pitävät paikkansa.

Vaalikuvio on varsin epäselvä, ja se käy ilmi valituksen liitteenä olevasta Vantaan kaupunginhallituksen jäsenen Pirkko Kotilan eriäväksi mielipiteeksi laatimasta tekstistä. Kaupunginhallitus ei kokouksessaan 28.11.2016 Kotilan kertoman mukaan kelpuuttanut tekstiä eriäväksi mielipiteeksi (vaikka sen kuntalain 106 §:n mukaan olisi niin pitänyt tehdä) ja Kotila sai pöytäkirjaan vain yhden virkkeen mittaisen eriävän mielipiteensä ilman tilaisuutta perustella. Perustelut käyvät ilmi liitteestä, jonka olen eriävästä mielipiteestä kuultuani pyytänyt ja saanut kyseiseltä kaupunginhallituksen jäseneltä. Hallituksen pöytäkirja 28.11.2016 § 7 on muodollisesti väärin tehty, koska ensin siinä hylätään oikaisuvaatimukseni ja minulle tuntemattomasta syystä ja perustelematta pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään heti kokouksessa. Vasta tämän jälkeen merkittiin, että "kh:n jäsen Kotila jätti asiaan pöytäkirjalausuman, jossa hän ilmoittaa olevansa eri mieltä kaupungin vastineesta". Tässä on menetelty väärin, koska kh:n jäsenellä on tietysti oikeus jättää eriävä mielipide nimenomaan päätökseen ja kuntalain 106 §:n mukaan ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Vaalin ensimmäisen valinnan suorittavat viranhaltijat, jotka – kuten tässä tapauksessa – pudottivat jatkosta heti osan pätevistä hakijoista. Erikoista on myös se, että näillä karsintaa suorittaneilla viranhaltijoilla ei tietämäni mukaan ollut juurikaan substanssietoutta nuorisotoimesta. Tämä ilmenee mm. siinä, että he estivät muutaman pätevän hakijan jatkoon pääsyn ja toisaalta se, että jatkoon päästettiin hakijoita, joilla ei ollut tarvittavaa hyvää kokemusta johtamisessa toimialalla. Hakijoita ei kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Tähän tematiikkaan liittyy myös se, että valmistelijat löysivät 51 hakijasta 36 vaalikelpoista, mutta kysymys kuuluu: kuka päätti ja millä perusteilla katsoi, että 15 hakijaa ei täytä kelpoisuusehtoja.

Liitteenä oleviin hakemuksiin on vain kirjattu ilman perusteluja "Ei" pätevyysvaatimusten täyttymisen kohdalle.

Hakijoiden vertailu ja virkanimitysperusteet, henkilövalinnan perustelevminen, kelpoisuusehdot ja valitus-kelpoisuus

Kaupunginhallitukselle 13.11.2016 tekemässäni oikaisuvaatimuksessa olen tuonut esiin niitä puutteita, jota vaalissa 24.10.2016 oli perustuslain 125 §:n kannalta ja mm. Kuntaliiton muistion pohjalta (elokuu 2008). Lähtökohtaisesti koko vaaliprosessissa (hakijoitten tasapuolinen vertailu, valinnan perustelevminen, kelpoisuusehdot jne.) ei noudatettu perustuslain 125 §:n periaatteita. Käsitykseni tästä menettelystä on yksilöity tarkemmin oikaisuvaatimuksessani 13.11.2016 ja ne ovat myös tässä valituksessani liitteenä valitusperusteina ja uudistan ne tässä kaikilta osin.

Lasten ja Nuoren säätiön luonne

Valittu on toiminut Lasten ja Nuorten Säätiössä s.r. (säätiö) kotimaan toiminnan päällikkönä. Tulee tietysti muistaa se, että säätiötä koskee eri lainsäädäntö kuin nyt haettavana olevaa julkiseen kunnallishallintoon kuuluvaa Vantaan virkaa. Säätiö on lain mukaan perustajiensa asettama erillisvarallisuus, omaisuusmassa. Säätiön tehtävänä on varmistaa ja huolehtia omaisuusmassasta ja säätiö kerää varoja rahoittaakseen varsinaista toimintaansa ja kasvaa lahjoituksista ja omaisuutensa tuotosta. Säätiön säädekirjan (allekirjoitettu 10.4.2001) allekirjoittajien tahdon mukaan säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea nuorisotyötä Suomessa ja Suomen rajojen ulkopuolella. Säädekirjan mukaan edistetään ja tuetaan projekteja, jotka ovat ennaltaehkäiseviä luonteeltaan ja joiden kohderyhmänä ovat ensisijaisesti 5-20-vuotiaat lapset ja nuoret. Säädekirjan mukaan – jota tulee noudattaa – sillä ei ole mitään tekemistä julkisen hallinnon ja kunnan harjoittaman nuorisotoiminnan kanssa.

Säätiöllä on sääntöjen 10 §:n mukaan toiminnanjohtaja, jonka tehtävänä on säätiön juoksevien asioiden hoitaminen tarkoituksen toteuttamisesta ja hoitaa säätiön muuta päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toiminnanjohtaja vastaa säätiön taloudenhoidosta, viestinnästä ja maineenhallinnasta.

Perustamisasiakirjan mukaan säätiön tehtävänä on edistää ja tukea nuorisotyötä sekä ennaltaehkäiseviä projekteja. Säätiö ei ole säädekirjan mukaan itsenäinen toimija. Säätiön tukemat projektit eivät ole suuria projekteja. Paikallisina toimijoina ja projektien paikallisina toteuttajina ovat itsenäiset paikalliset toimijat ja kumppanit, kuten mm. asiakirjoissa olevassa Tenho-hankkeessa.

Virkaan valittu on hakemuksensa mukaan säätiön kotimaan toiminnan päällikkö. Hänen johtamisvastuunsa on kuitenkin suhteellisen suppea, koska säätiön toiminnanjohtajan rooli henkilöstöjohtamisessa on vahva, ja säätiöllä on erikseen talous- ja hallintopäällikkö, joka vastaa talous- ja hallintoasioista. Tämä käy ilmi säätiön vuoden 2016 toimintasuunnitelmasta. Åstrandilla on ollut muutamia johdettavia, mutta hänen johtamisensa on liittynyt lähinnä hankejohtamiseen ja koordinointiin, joissa ei ensisijaisesti ole kysymys henkilöstön johtamisesta ja esimiestyöstä. Tässä tehtävässä hän ei ole voinut saada vaadittua *käytännössä saavutettua hyvää kokemusta johtamisessa toimialalla*. Kotimaan päällikön johtamisen osuus on pieni. Toiminta ja toimijat ovat muualla hoitamassa projekteja.

Åstrandin pätevyys ja kelpoisuus

Koulutuksen osalta kasvatustieteen maisteri Åstrand täyttää kelpoisuusehdot, mutta hänen koulutuksensa on muihin hakijoihin – ja varsinkin kuntapuolen hakijoihin – verrattuna varsin kapea-alainen eikä ole suuntautunut lainkaan kunnallisen nuoritoimen hallintoon ja johtamiseen. Hallinnollisista tehtävistä, joiden

viran lehti-ilmoituksen mukaan tuli sujua, Åstrandilla ei ole kokemusta. Tulosaluejohtajan viran hallintotehtävät ovat vaativia ja edellyttävät säädösten ja sopimusten tuntemista. Sirkusalan koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi hänellä on Lasten ja Nuorten Säätiön Suomessa toimivien erilaisten projektien hallinnointia v. 2013-2016 eli vain noin 4 vuotta.

Vastineessa oikaisuvaatimukseeni kaupunginhallitus 28.11.2016 puhuu vastoin parempaa tietoaan ja maalailee Åstrandin erinomaisuutta. Tässä taas tulee esiin yhden hakijan suosiminen. Vielä selkeämmin se näkyy siinä, että tietoisesti ja tarkoituksenmukaisuussyistä asian esittelyssä ei tuoda esiin esimerkiksi Leena Ruotsalaisen ansioita, kykyjä ja edellytyksiä viran hoitoon. Liitteenä on Ruotsalaisen kaupunginhallituksen valitsijaryhmälle ilmoittama koulutus, hänen työtehtävänsä ym. Ne sivuutetaan parilla maininnalla; johtamista 10 vuotta (vaikka oikea määrä on yli 20 vuotta) ja viimeiset 2 vuotta Kotkan nuorisotoimenjohtajana. Åstrandille saadaan hyvää kokemusta johtamisesta yli 7 vuotta, vaikka todellisuudessa tehtävät ovat olleet lähinnä projektien hallintaan liittyviä tehtäviä. Koulutuksen osalta esittelijä toteaa lakonisesti, että heitä voidaan pitää tasavertaisina, vaikka Ruotsalaisella on arvostettu nuorisotyön tutkinto Tampereen Yliopistosta sekä kaksi korkeakoulututkintoa. Ei kerrota, että hän on lisäksi mm. toiminut nuorisotyön ammattilehden Nuorisotyö-lehden päätoimittajana, suorittanut johtamisen erikoisammattitutkinnon SLK Instituutissa vuonna 2011 ja hänellä on oikeus vastaanottaa ammatillisia näyttöjä (näyttötutkintomestari). Hän on toiminut nuorisotalon järjestöjen valtakunnallisessa johtavassa Nuorisojärjestö Allianssissa. Myöskään ei ole eritelty Kotkan kaupungin tehtävien laajuutta ja monipuolista sisältöä saatikka hänen toimintaansa Helsingin kaupungin keskitettyjen nuorisopalvelujen osaston johtajana, hänen auditointitehtäviään jne. Ruotsalaisen kokemuksesta nuorisotyössä ja laaja koulutus (pohjalla Tampereen yliopiston nuorisotyön tutkinto ja sekä ylempi että alempi korkeakoulututkinto) vastaa juuri sitä, mitä hakukuulutuksessa on etsitty (yhteistyö verkostoissa ja hyvä verkostoituminen alueellisesti ja kansallisesti erityisesti nuorisotoimessa, innovatiivisuus, erilaiset asiantuntijatehtävät, yli 20 vuoden kokemus johtamistehtävissä erilaisissa toimintaympäristöissä jne.) **Yhteenvetona katson, että Leena Ruotsalaisen ansioita vähätellään vaalin valmistelussa, ja esittely on rakennettu suosimaan vain ja ainoastaan epäilemääni poliittisesti sovittua ratkaisua (ns. virkapaketti).**

Perustuslain 125 §:n hengen mukaista olisi ollut, että ensinnäkin kaikkia kelpoisuusehdot täyttäneitä olisi kohdeltu tasapuolisesti, oikeudenmukaisesti ja syrjimättömästi. Jäljempänä tuon esiin henkilöitä, jotka mielestäni olisi pitänyt kutsua jatkohaastatteluihin. Niihin toisaalta pääsi sellaisia, joilla ei ollut esim. vaadittua johtamiskokemusta toimialalta. Ongelmaa on myös siinä, että asian esittelijän olisi tullut esitellä asia kaupunginhallitukselle niin, että hän olisi kaupunginhallituksen esityslistalla ilmoittanut parhaiden ehdokkaiden ansiot ja vertaillut niitä keskenään sekä ilmoittanut oman kantansa valittavan osalta. Näin mm. meneteltiin, kun Helsingin kaupunginhallitus viime vuoden lopulla valitsi hallintojohtajan ja toimialajohtajat, joiden esittely ja vertailu olivat todella läpinäkyviä – miksi Vantaalla ei toimita näin?

Hakijoiden haastattelut ja kuuleminen

Vaalin valmistelu on hoidettu huonosti ja on rikottu perustuslain 125 §:ää. Ruotsalainen kutsuttiin haastatteluun 4.9., mutta yllättäen Vantaa seuraavana päivänä perui kutsun. Kun menettelyyn puututtiin, se oikaistiin ja Ruotsalainen kutsuttiin haastatteluihin. Tätä prosessia on Pirkko Kotila avannut aikaisemmin mainitussa lausumassaan. Kaupunginvaltuuston kyselytunnilla 10.11.2016 valtuutettu Jussi Saramo ihmetteli prosessia ja esitti kysymyksen esittelijälle, apulaiskaupunginjohtaja Elina Lehto-Häggrothille, joka valtuustosalissa vastasi, ettei oikein papereista ymmärtänyt Ruotsalaisen tehtäviä Helsingissä – tämä ei tunnu uskottavalta selitykseltä. Apulaiskaupunginjohtajan selitykset on kuultavissa ja nähtävissä internetissä Vantaa-kanavalla 10.11. valtuustoinfon kohdalla.

Vaalikokouksessa 24.10. jätettiin kaupunginhallituksen jäsenille kokonaan kertomatta, että henkilöarvioinnin suorittaneen MPS Career Oy:n kokonaisarvion mukaan parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen olisi ollut Leena Ruotsalaisella. Koko vaaliprosessista ja siihen liittyneistä tapahtumista on kuvausta Pirkko Kotilan liitteenä olevassa lausumassa.

Vertaamalla Ruotsalaisen ja Åstrandin ansioluetteloita näkee, että Ruotsalaisella on kokonaisarvioinnin perusteella parhaat edellytyksen viran hoitoon. Tosin esittelijä ei tätä tunnusta, vaan yrittää paisutella Åstrandin ansioita ja ummistaa silmänsä Ruotsalaisen osalta tai jättää ne kokonaan tuomatta esiin. Samalla kun ansioluetteloita vertaa, voi kysyä esimerkiksi, miksi Espoon alueellisten nuorisopalveluiden nuorisopäällikkö Tero Luukkosta ja Malmin nuorisotyön yksikön toiminnanjohtajaa Martti Poteria ei edes kutsuttu haastatteluihin. Vaalin valmistelussa ei tälläkään tavalla ole noudatettu hyvää hallintotapaa ja perustuslain 125 §:n henkeä. Hakijoita ja heidän ansioitaan kun ei ole muutenkaan missään verrattu keskenään. Läpinäkyvä hakijoiden ansioiden vertailu puuttuu kokonaan, ja useita päteviä hakijoita on kohdeltu syrjivästi.

Hallituksen jäsenten esteellisyys

Sekin on erikoista, että kaupunginhallituksen jäsenet arvioivat virkaa hakenutta kaupunginhallituksen jäsentä ja valtuutettua, kun valitsevat nuorisopalvelujen johtajaa keskuudestaan. Ehkä tälle ei ole juridista estettä, mutta poliittinen ja moraalinen este varmaan on, kun poliitikot keskenään arvioivat toistensa kykyjä ja ominaisuuksia. Onko tällainen henkilöarviointi ylipäättään objektiivista ja puolueetonta?

Koko Vantaan rekrytointijärjestelmä tulee muutenkin kyseenalaistaa, koska vaikutelma on tämän perusteella se, että menetelmä sulkee pois luottamushenkilöiden todellisen vaikutusmahdollisuuden vaaliin. Ilmeisesti suurin osa kaupunginhallituksen jäsenistä ei koskaan edes nähnyt viran kaikkia hakemuksia, henkilöarviointeja eikä arviointiin liittyvää materiaalia; pöytäkirjamerkintä siitä, että ne "ovat nähtävillä kokouksessa", ei ole hyvää hallintoa.

Yhteenvetona esitän hallinto-oikeudelle seuraavaa

1.

Hallinto-oikeuden tulee ensinnäkin kiireellisesti määrätä, että vaalipäätöstä ei saa panna täytäntöön (**täytäntöönpanokiello**). Åstrandin on tietäkseni tarkoitus ottaa virka vastaan helmikuun 2017 alussa. Tarvittavan työkokemuksen hankkiminen tällä tavalla on kuitenkin epäoikeudenmukaista suhteessa muihin hakijoihin; pätevyys olisi tullut hankkia jo ennen kuin henkilö nimitetään virkaan. Tällä tavalla mahdollisesti hankittua pätevyyttä ei voi pitää relevanttina tilanteessa, jossa virantäyttö tulee uuteen käsittelyyn. Valituksen johdosta vaali ei saa lainvoimaa, ja jo tällä hetkellä virkaa hoitaa sijaisena henkilö talon sisältä. Tämänkin johdosta kaupunginhallituksen päätös tulee kumota ja palauttaa uudelleen valmisteltavaksi niin, että nyt virkaa hakeneet otetaan huomioon ja heitä kohdellaan tasapuolisesti.

2.

Hallinto-oikeuden tulee kumota Vantaan nuorisopalvelujen johtajan viran täyttööseen liittyvät Vantaan kaupunginhallituksen päätökset ja palauttaa asia kokonaisuudessaan **uudelleen valmisteltavaksi**, koska edellä mainittujen valitusperusteiden ja oikaisuvaatimuksen 13.11.2016 mukaan virkaan valittu ei täytä kelpoisuusehtoja ja viran hakijoita ei ole kohdeltu puolueettomasti, tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Virkaan valittua on suosittu (suoraan ja epäsuorasti) vaalin valmistelussa ja päätöksenteossa

- koko vaaliprosessi on ollut kaupunginhallituksen ja sen valmistelijoiden toimesta ohjattua poliittista toimintaa ja valmistelussa on eri tavoin (suoraan ja epäsuorasti) suosittu yhtä hakijaa eli se on ollut ns. **poliittinen vaali**. Taustalla saattaa olla ns. virkapaketti. Hakijoita ja heidän hakemuksiaan ja ansioitaan ei ole käsitelty puolueettomasti, syrjimättömästi ja tasapuolisesti.
- virkaan valittu **Riikka Åstrand ei täytä vahvistettuja kelpoisuusehtoja**, joten häntä ei olisi edes pitänyt kutsua haastatteluihin. Säätiössä projektitehtävissä hankittu kokemus suppealla johtamisvastuulla ei vastaa Vantaan kokoisen kaupungin nuorisopalvelujen johtajalta vaadittavaa käytännössä saavutettua hyvää kokemusta johtamisessa. Säätiön säädekirjan mukaan säätiön

tehtäviin ei edes kuulu ns. nuorisotoiminnan harjoittaminen vaan sen edistäminen ja rahoittaminen säätiölain ja säädekirjan hengen mukaisesti. Oikeuskäytännön mukaan hyvällä johtamiskokemuksella tarkoitetaan käytännön tehtävissä saavutettua hyvää kokemusta virkaan kuuluvalla ns. toimialalla eli käytännössä hankittua kokemusta erityisesti nuorisotoimesta. Tätä Åstrandilla ei ole lainkaan. Hänellä on kokemusta luottamushenkilönä toimimisesta, mutta ei toimimisesta kunnan hallintotehtävissä

- Hakijoita ei ole muutenkaan kohdeltu tasapuolisesti ja puolueettomasti, koska haastatteluista on jo valmisteluvalheessa pudotettu pois useita ansiokkaampia hakijoita kuin Åstrand. On suosittu yhtä hakijaa, mistä seuraa, että muita ei ole kohdeltu tasapuolisesti ja syrjimättömästi.
- kaupunginhallitus hylätessään oikaisuvaatimukseni 28.11.2016 on pöytäkirjassa olevan esittelytekstin mukaan syrjinyt Ruotsalaista. Esittelijä on tuonut esiin valitun hakijan ansioita hieman niitä paisutellen. Ruotsalaisen ylivoimaisia ansioita esittelijä on tietoisesti arvioinut ns. alakanttiin ja jättänyt niistä pois oleellisia tietoja. Näistä lähtökohdista listalla oleva arviointi ei täytä hyvän hallinnon vaatimuksia eikä ole objektiivinen vaan tarkoitushakuinen ja suosii valittua. Ainoa objektiivinen ja relevantti arviointi on henkilöarvioinnin tehneen MPS Career Oy:n arviointi, jossa Ruotsalainen on kokonaisarvioinnin perusteella asetettu 1. sijalle. Esittelijän olisi pitänyt tehdä esitys valittavasta henkilöstä kaupunginhallitukselle tämän kokonaisarvioinnin mukaisesti. Päätökset tehdään esittelystä ja virkavastuulla.
- jo aikaisemmin on selvitetty, että henkilöarvioinnin perusteella Leena Ruotsalainen on katsottu henkilöksi, jolla kokonaisarvioinnin perusteella on ansioitunein hakija. Tältä osin asiakirjat ovat salaisia, mutta edellytän, että hallinto-oikeus hankkii ne käyttöönsä Vantaan kaupungilta ja samalla harkitsee, mikä painoarvo on kaupunginhallituksen jäsenten tekemillä haastatteluilla. Lisäksi pyydän kohteliaimmin, että hallinto-oikeus harkitsee kaupunginhallituksen valitsijaryhmän kuulemista vaalin taustojen selvittämiseksi ja valintaprosessia valmistelleiden viranhaltijoiden kuulemista heidän saamastaan ohjeistuksesta ja valmisteluprosessin vaiheista.
- vaadin, että Vantaan kaupunki korvaa valituksesta minulle aiheutuneista ylimääräisistä kuluista ja vaivasta 500 (viisisataa) euroa, koska valituksen kohteena olevassa päätöksessä kaupunginhallitus on käyttänyt sille kuuluvaa päätös- ja harkintavaltaa muuhun tarkoitukseen eli ilmeisen poliittisen päätöksen toteuttamiseen.

Vantaalla 11.1.2017

Rauno Mäkinen

HTM

Liitteenä

1. kaupunginhallituksen valituksenalainen päätös 28.11.2016 § 37

2. oikaisuvaatimukseni 13.11.2016 kaupunginhallitukselle
3. luettelo virkaa hakeneista 51 hakijasta
4. Leena Ruotsalaisen 24.10.2016 päivätty, kaupunginhallituksen ns. valitsijaryhmälle antama selvitys mm. koulutuksestaan ja työtehtävistään jne.
5. Vantaan kaupunginhallituksen jäsenen Pirkko Kotilan ns. pöytäkirjalausuma/eriävä mielipide 28.11.2016
6. kuvaus Säätiön Tenho-projektista
7. Lasten ja nuorten säätiön s.r.:n toimintasuunnitelma 2016

